C/2024/5705

17.10.2024

P9_TA(2024)0011

Politika v oblasti hospodářské soutěže – výroční zpráva za rok 2023

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2024 o politice v oblasti hospodářské soutěže – výroční zpráva za rok 2023 (2023/2077(INI))

(C/2024/5705)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na její články 101 až 109,

— s ohledem na příslušná pravidla, pokyny, usnesení, veřejné konzultace, sdělení a dokumenty Komise týkající se hospodářské soutěže,

— s ohledem na zprávu Komise ze dne 4. dubna 2023 nazvanou „Zpráva o politice hospodářské soutěže za rok 2022“ (COM(2023)0184) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2023)0076),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2023 o politice v oblasti hospodářské soutěže – výroční zpráva za rok 2022 ([1]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na revidované pokyny Komise k státní podpoře investic v rámci rizikového financování vydané dne 6. prosince 2021,

— s ohledem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 13. července 2022 ve věci T-227/21 ([2]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 24. března 2022 nazvané „Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině“ ([3]),

— s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování) ([4]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) ([5]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu ([6]),

— s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy ([7]),

— s ohledem na nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES ([8]),

([1]) Přijaté texty, P9_TA(2023)0227.
([2]) Rozsudek Tribunálu ze dne 13. července 2022, Ilumina, Inc.v. Evropská komise, T-227/21, ECLI:EU:T:2022:447.
([3]) Úř. věst. C 131 I, 24.3.2022, s. 1.
([4]) Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.
([5]) Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1.
([6]) Úř. věst. L 11, 14.1.2019, s. 3.
([7]) Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1.
([8]) Úř. věst. L 123, 27.4.2004, s. 18.

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. února 2022 s názvem „Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022“ ([9]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 31. ledna 2023 nazvané „Pokyny ke státní podpoře pro širokopásmové sítě“ ([10])

— s ohledem na návrh oznámení Komise o vymezení relevantního trhu pro potřeby práva Unie v oblasti hospodářské soutěže,

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 1. prosince 2022 nazvaný „Hodnocení pravidel pro státní dotace na zdravotní a sociální služby obecného hospodářského zájmu a nařízení o podpoře *de minimis* na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu“ (SWD(2022)0388),

— s ohledem na skutečnost, že dne 1. září 2023 vstoupil v platnost balíček opatření přijatý dne 20. dubna 2023, jehož cílem je zjednodušit a zefektivnit postupy pro přezkum některých spojení, která nevyvolávají obavy z narušení hospodářské soutěže (C(2023)2400, C(2023)2401, C(2023)2402),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2560 ze dne 14. prosince 2022 o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh ([11]),

— s ohledem na projev o stavu Unie v roce 2023, který přednesla předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová ([12]),

— s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 6. září 2023 o označení strážců přístupu podle nařízení o digitálních trzích,

— s ohledem na prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/914 ze dne 20. dubna 2023, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 802/2004 ([13]),

— s ohledem na společné evropské prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Evropské komise o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu ze dne 23. ledna 2023 ([14]),

— s ohledem na rozsudek SDEU ze dne 4. července 2023 ve věci C-252/21 ([15]),

— s ohledem na dokument nazvaný „Kodex osvědčených postupů GŘ COMP pro transparentní, inkluzivní a rychlejší navrhování a posuzování významných projektů společného evropského zájmu“ ze dne 17. května 2023 ([16]),

— s ohledem na zprávu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) s názvem „Zpráva o výpočtu tržního podílu ratingových agentur“ ze dne 15. prosince 2022,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. dubna 2004 o neformálním poradenství v záležitostech nových otázek, které vyvstanou v souvislosti s konkrétní aplikací článků 81 a 82 Smlouvy o ES (informační dopisy) ([17]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. července 2023 nazvané „Pokyny k použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci“ ([18]),

— s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 25. září 2023, kterým se zakazuje navrhovaná akvizice společnosti Flugo Group Holdings AB („eTraveli“) společností Booking Holdings („Booking“),

([9]) Úř. věst. C 80, 18.2.2022, s. 1.
([10]) Úř. věst. C 36, 31.1.2023, s. 1.
([11]) Úř. věst. L 330, 23.12.2022, s. 1.
([12]) Evropská komise, „Projev o stavu unie“, 13. září 2023.
([13]) Úř. věst. L 119, 5.5.2023, s. 22.
([14]) Úř. věst. C 23, 23.1.2023, s. 1.
([15]) Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 4. července 2023, *Meta Platforms Inc a další v. Bundeskartellamt*, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537.
([16]) Kodex osvědčených postupů GŘ COMP pro transparentní, inkluzivní a rychlejší navrhování a posuzování významných projektů společného evropského zájmu.
([17]) Úř. věst. C 101, 27.4.2004, s. 78.
([18]) Úř. věst. C 259, 21.7.2023, s. 1.

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([19]),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A9-0427/2023),

A. vzhledem k tomu, že politika EU v oblasti hospodářské soutěže hraje důležitou úlohu při stanovování spravedlivých podmínek pro podnikání na jednotném trhu s cílem chránit trhy před spojováním a nepatřičnou akumulací tržní síly a podněcovat inovace a růst společností – zejména malých a středních podniků – v rámci jednotného trhu, a podporovat tedy blahobyt spotřebitelů a zajišťovat větší výběr pro spotřebitele a podniky;

B. vzhledem k tomu, že je nutné dosáhnout přínosné součinnosti mezi politikou hospodářské soutěže a dalšími odvětvovými politikami; vzhledem k tomu, že politika v oblasti hospodářské soutěže by mohla přispět k posílení odolnosti vnitřního trhu a jeho integrity a konkurenceschopnosti a k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu a Digitálního kompasu a cílů EU zakotvených v článku 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU);

C. vzhledem k tomu, že mezinárodní výměna a spolupráce mají zásadní význam pro dosažení globálních a konkurenceschopných rovných podmínek a pro koordinované řešení výzev souběžné digitální a ekologické transformace;

D. vzhledem k tomu, že globální geopolitické okolnosti vyžadují odpovědná a konkurenceschopná řešení, a to i pokud jde o politiku hospodářské soutěže; vzhledem k tomu, že by EU měla využít všech politických a legislativních nástrojů, které má k dispozici, k ochraně integrity, odolnosti a konkurenceschopnosti svého vnitřního trhu vzhledem k výzvám, které představuje znásobení konfliktů ve světě, napětí v oblasti obchodu mezi konkurenčními zeměmi, krize související se změnou klimatu a tlaky v důsledku inflace a nízké míry hospodářského růstu; vzhledem k tomu, že je třeba omezit škodlivou závislost EU na třetích zemích a globálních mocnostech v oblasti, jako jsou energetika, léčivé přípravky, technologie nebo suroviny;

E. vzhledem k tomu, že Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž musejí jednat nestranně a objektivně, aby byla zachována důvěryhodnost politiky EU v oblasti hospodářské soutěže;

F. vzhledem k tomu, že globální síla a význam jednotného trhu EU vyplývá z jeho vnitřní konkurenceschopnosti a rovných podmínek;

Úloha hospodářské soutěže a politická reakce na válku na Ukrajině, zákon USA o snižování inflace a přetrvávající výzvy vyplývající z pandemie COVID-19

1. vyzývá Komisi, aby chránila integritu jednotného trhu; připomíná, že reakce na zákon USA o snižování inflace nesmí být založena pouze na využívání státní podpory, ale také na vytvoření vhodnějšího prostředí pro podnikání a na obnoveném rámci pro hospodářskou soutěž, který společnostem, jež v Evropě investují a spravedlivě soutěží, zajistí rychlost a flexibilitu, přičemž je nutné plnit klimatické cíle EU;

2. bere na vědomí dočasný krizový a transformační rámec, jakož i aktualizaci souboru pravidel pro státní podporu, která umožňuje investice do ekologické a digitální transformace; bere na vědomí, že v roce 2023 byla přijata a zavedena „klauzule o vyrovnávací podpoře“; vyzývá Komisi, aby pečlivě zabránila vytváření podmínek pro soupeření o dotace a využila nástroje, které má k dispozici, k předcházení nekalé dotační soutěži a jejímu potírání; zdůrazňuje, že jakákoli další státní podpora musí být cílená a dočasná; zastává názor, že státní podpora by měla být v souladu s cíli politiky EU, jako je Zelená dohoda a evropský pilíř sociálních práv; vyzývá Komisi, aby prošetřila nedostatky v harmonizaci mechanismů zpětného vymáhání neoprávněně vyplacených prostředků v členských státech;

3. vyzývá Komisi, aby zajistila řádné zaměření všech dočasných nástrojů v oblasti státní podpory, aby se zabránilo roztříštěnosti jednotného trhu;

4. zdůrazňuje, že k řešení nových výzev budou zapotřebí další veřejné a soukromé investice; poukazuje na to, že rozpočet EU je nutné řádně vybavit, aby bylo jeho pomocí možné řešit budoucí výzvy, včetně roztříštěností vnitřního trhu, podpory průmyslové strategie EU, zmírnění naší kritické závislosti a zajištění naší otevřené strategické autonomie; zdůrazňuje, že tyto výzvy nelze řešit pouze prostřednictvím veřejných výdajů;

([19]) Evropský hospodářský a sociální výbor, „Zpráva o politice hospodářské soutěže za rok 2022“, 25. října 2023.

5. připomíná, že nejednotný přístup ke státní podpoře může vytvořit nerovné podmínky na vnitřním trhu EU, jelikož ne všechny členské státy mají stejné fiskální možnosti tuto podporu poskytovat; vyzývá proto ke sledování možných účinků narušujících hospodářskou soutěž a k tomu, aby se případná flexibilita veřejné podpory vztahovala pouze na podporu poskytovanou na úrovni EU;

6. vyzývá Komisi, aby se zabývala otázkou, jaký dopad má inflace na hospodářskou soutěž vlivem toho, že vytváří pro společnosti pobídky, aby spolupracovaly s konkurenty na koordinaci cen ([20]), a také jejími důsledky pro trhy a blahobyt spotřebitelů; zdůrazňuje, že je nutné zlepšit údaje o ziscích, aby bylo možné účinně řešit případné důsledky, neboť z výzkumu Evropské centrální banky a Mezinárodního měnového fondu vyplývá, že zisky podniků jsou významnou dočasnou hnací silou inflace; vyzývá Komisi, aby společně s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž pečlivě monitorovala důsledky protisoutěžního jednání a jeho roli ve vývoji inflace; opakuje, že Komise musí využít k řešení krize životních nákladů všech nástrojů dostupných v rámci právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže;

7. vítá iniciativy orgánů pro hospodářskou soutěž v několika členských státech ([21]), jejichž cílem je zavést nové pravomoci v oblasti šetření trhu, pokud nevedou k roztříštěnosti vnitřního trhu; vyzývá Komisi, aby zavedla podobný nástroj pro šetření trhu s cílem zabránit mezerám v prosazování právních předpisů v případech, kdy k určitým postupům dochází v EU v přeshraničním kontextu, a případně přijala odvětvová nápravná opatření, aby mohla řešit protisoutěžní chování; připomíná iniciativu Komise týkající se „nového nástroje pro hospodářskou soutěž“, jenž měl řešit mezery mezi pravidly EU v oblasti hospodářské soutěže a intervenčními nástroji proti strukturálním problémům hospodářské soutěže napříč trhy; konstatuje, že díky novému nástroji pro hospodářskou soutěž by Komise mohla prošetřit otázky hospodářské soutěže napříč celými odvětvími; vyzývá Komisi, aby opětovně posoudila „nový nástroj pro hospodářskou soutěž“;

8. vyzdvihuje důležitost významných projektů společného evropského zájmu pro financování velkých nadnárodních projektů a dosažení strategických priorit EU; bere na vědomí zvláštní kritéria pro významné projekty společného evropského zájmu, pokud jde o analýzu slučitelnosti státní podpory s vnitřním trhem; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že potřebné postupy, které jsou zdlouhavé a složité, jsou pro malé a střední podniky často příliš zatěžující; vyzývá Komisi a členské státy k zajištění toho, aby veškerá oznámení byla dokončena nejpozději do šesti měsíců; zdůrazňuje, že významné projekty společného evropského zájmu by měly mít skutečnou evropskou přidanou hodnotu;

9. vyzývá Komisi, aby posoudila, jak zásady hospodářské soutěže EU ovlivnily poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, a to i s ohledem na krizi COVID-19 a zvýšené životní náklady; vyzývá Komisi, aby posoudila postavení sociálních služeb obecného zájmu a výjimku pro poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, pokud jde o cenově dostupné bydlení;

10. vítá „Pokyny Komise k uplatňování právních předpisů Unie v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy“, které objasňují, že právo v oblasti hospodářské soutěže EU nebrání samostatně výdělečně činným osobám v kolektivním vyjednávání; připomíná, že osoby samostatně výdělečně činné mají často omezený přístup ke kolektivnímu vyjednávání nebo jej nemají vůbec, což může vést k nejistým pracovním podmínkám;

11. připomíná nedílnou vazbu mezi politikou hospodářské soutěže a vnitřním trhem, která jasně vyplývá ze samotného znění článků 101 a 102 SFEU upravujících politiku hospodářské soutěže EU; vítá skutečnost, že Komise v rámci své legislativní i politické činnosti uznala potřebu propojit politiku hospodářské soutěže s cíli vnitřního trhu, které ji vymezují;

12. poukazuje na to, že je třeba účinně řešit narušení a selhání trhu a posílit hospodářskou soutěž tím, že budou odstraněny stávající neodůvodněné regulační překážky a že se sníží zbytečná administrativní zátěž, aby se usnadnil vstup nových konkurentů na trh;

13. zdůrazňuje význam rozsudků SDEU ve věcech c-555/21 (UniCredit Bank Austria) a C-383/18 (Lexitor sp. z o.o.) pro zajištění rovných podmínek na trhu spotřebitelských úvěrů a zamezení narušení hospodářské soutěže na tomto trhu;

([20]) OECD, „Competition and Inflation: OECD Competition Policy Roundtable Background Note“ (Hospodářská soutěž a inflace: Stručné informace ze zasedání OECD u kulatého stolu), 2022.

([21]) Řecko, Německo.

Prosazování politiky v oblasti hospodářské soutěže a globální trendy

14. vítá oznámení Komise, že zahájí antisubvenční šetření týkající se čínských elektrických vozidel podle nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie ([22]); zdůrazňuje význam účinného provádění nástrojů EU pro zahraniční subvence, včetně nařízení (EU) 2022/2560 o zahraničních subvencích s cílem zajistit zmírnění účinků, jež by potenciálně mohly narušovat jednotný trh; upozorňuje na nedostatek zdrojů s pouhými osmi ekvivalenty plného pracovního úvazku v rámci Komise;

15. vyzývá Komisi, aby modernizovala pravidla pro zadávání veřejných zakázek s cílem řešit nové priority a provozní výzvy, a podpořit tak ekologičtější průmysl a evropské normy;

16. zdůrazňuje, že pravidla hospodářské soutěže EU by měla přispívat k cílům EU stanoveným v článku 3 SEU; zdůrazňuje, že „spravedlivá cena" výrobků není nejnižší možnou cenou pro spotřebitele, ale cenou, která umožňuje spravedlivou odměnu všem stranám v dodavatelském řetězci, aniž by vedla k negativním externalitám; zdůrazňuje, že prosazování politiky hospodářské soutěže ve prospěch spotřebitelů by nemělo zahrnovat pouze úvahy o cenové hladině, ale také otázky udržitelnosti a dopadu na soukromí občanů;

17. zdůrazňuje klíčovou úlohu Evropské sítě pro hospodářskou soutěž (ECN) jako fóra na podporu spolupráce a součinnosti mezi evropskými orgány pro hospodářskou soutěž; vyzývá Komisi, aby usilovala o trvalý konstruktivní dialog a spolupráci na mezinárodní úrovni; zdůrazňuje, že je třeba posílit spolupráci mezi antimonopolními a dalšími odvětvovými regulačními orgány, jako jsou regulační orgány zabývající se ochranou údajů, a to jak s cílem dohlížet na zneužívání podnikových údajů, tak zabránit společnostem v tom, aby využívaly údaje spotřebitelů k získání nespravedlivé konkurenční výhody; vítá významnou úlohu vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž při prosazování pravidel nařízení o digitálních trzích a vnitrostátních legislativních iniciativ, které jsou zaváděny s cílem řešit protisoutěžní chování velkých online platforem v digitálních odvětvích; v tomto ohledu zdůrazňuje význam koordinovaných a stejnorodých opatření, která neohrozí uplatňování nařízení o digitálních trzích na jedné straně a vnitrostátních pravidel hospodářské soutěže v digitálním odvětví na straně druhé, jak je stanoveno v čl. 1 odst. 6 nařízení o digitálních trzích;

18. zdůrazňuje, že v globalizovaném světě je pro zajištění účinného prosazování hospodářské soutěže stěžejní mezinárodní spolupráce; zdůrazňuje, že zvláštní dohody o spolupráci se třetími zeměmi v oblasti politiky hospodářské soutěže mohou smysluplně přispívat k její účinnosti; vyzývá Komisi, aby rozvíjela vliv politiky hospodářské soutěže ve světě, zejména posilováním spolupráce s třetími zeměmi prostřednictvím druhé generace smluv o spolupráci, které umožňují účinnější výměnu informací mezi orgány hospodářské soutěže;

19. vyzývá Komisi, aby při prosazování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže více využívala další důkazní nástroje, jako jsou poznatky o chování a finanční analýzy, a dále aby více využívala vědecké pracovníky specializované na data, IKT a umělou inteligenci a behaviorální ekonomy;

20. podotýká, že na trhu ratingových agentur přetrvává vysoká míra koncentrace, jelikož tři největší ratingové agentury mají více než 90 % podíl na trhu ([23]); znovu opakuje, že pro zajištění nestrannosti a důvěry je nutné posílit hospodářskou soutěž na tomto trhu;

21. vyjadřuje politování nad rozhodnutím společnosti Ernst & Young zastavit proces oddělení jejích auditorských a poradenských činností; konstatuje, že kombinace auditorských a poradenských činností může vést ke střetu zájmů a může posílit dominantní postavení každé auditorské společnosti ze čtveřice největších auditorských společností na trhu; vyzývá Komisi, aby prošetřila spojení auditorské a poradenské činnosti a případně předložila opatření, která by zabránila střetu zájmů a dominantnímu postavení na trhu;

([22]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1037 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 55).

([23]) Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, „Zpráva o výpočtu tržního podílu ratingových agentur", 15. prosince 2022.

Kontrola spojování podniků

22. konstatuje, že akvizice startupů dominantními hráči na trhu by mohla ničit inovace a nakonec i hospodářskou soutěž; zdůrazňuje, že je důležité, aby Komise věnovala velkou pozornost fenoménu „likvidačních akvizic“ v digitálním odvětví, které musí být podle nařízení o digitálních trzích hlášeny, a aby případně přijala rozhodná opatření podle článku 22 nařízení ES o spojování;

23. vítá nedávná rozhodnutí Komise v případech fúzí ([24]); zdůrazňuje význam strukturálních nápravných opatření v rozhodnutích o fúzích; konstatuje, že největší a nejvlivnější on-line platformy ovlivňují každodenní provoz desítek tisíc malých a středních podniků; zdůrazňuje, že akvizice nemůže vést k posilování dominantního postavení společnosti na hotelovém trhu tím, že jí umožní křížový prodej jejích různých služeb;

24. vítá iniciativu Komise přezkoumat své oznámení o vymezení „relevantního trhu“ a se zájmem očekává výsledky veřejné konzultace; zdůrazňuje, že je třeba zaujmout dynamičtější přístup, který jde nad rámec tradičního přístupu, zejména pro nově vznikající trhy, například v digitálním odvětví, a zohledňuje dlouhodobější vizi zahrnující globální rozměr a potenciální budoucí hospodářskou soutěž; vyjadřuje politování nad tím, že Komise v minulosti v některých případech pojímala relevantní trh příliš úzce, čímž evropské společnosti připravila o možnost účinně konkurovat v globalizovaném prostředí; podporuje Komisi v tom, aby důkladněji zohledňovala potenciální narušení hospodářské soutěže při posuzování fúzí, při nichž by expanze na sousední trhy dále posílila dominantní postavení nástupnické společnosti na jejím hlavním trhu;

25. je znepokojen dalekosáhlou koncentrací, k níž dochází v některých částech potravinového řetězce a která je na úkor spotřebitelů, zemědělců, životního prostředí a biologické rozmanitosti;

26. připomíná, že podle nařízení ES o spojování podniků mohou členské státy přijmout vhodná opatření na ochranu otázek veřejného zájmu, jako je ochrana klimatu, udržitelnost a právní stát, a žádá, aby Komise měla stejnou možnost v souvislosti s posuzováním dopadu spojování podniků na vnitřní trh;

Antimonopolní režim a kartely

27. vyzývá Komisi, aby lépe využívala nástroj prozatímních opatření k zastavení veškerých praktik, které by vážně poškozovaly hospodářskou soutěž, a to zejména ve vztahu k dynamickým a rychle se rozvíjejícím trhům, jako jsou digitální trhy;

28. vítá nový přístup k nejnovějším případům porušení antimonopolních pravidel, v nichž Komise poprvé za určitých podmínek stanoví uložení strukturálních nápravných opatření k zastavení protisoutěžního jednání, zejména v případech, kdy tato protisoutěžní praktika byla v průběhu let opakována v jiných segmentech trhu stejnou společností; vybízí proto Komisi, aby v tomto směru pokračovala v úsilí o účinné prosazování antimonopolních pravidel *ex post*;

29. vyzývá Komisi, aby urychlila antimonopolní řízení, stanovila vhodné lhůty pro postupy a zajistila účinné sledování rozhodnutí, aby bylo možné vyvarovat se zdlouhavých postupů, jako tomu bylo v případě společnosti Spotify, jež podala v roce 2019 stížnost na společnost Apple, a kdy navzdory tomu, že Komise vydala prohlášení o námitkách, nebyla přijata žádná konkrétní opatření s cílem řešit omezení uplatňovaná společností Apple, jež brání vývojářům aplikací, aby svobodně komunikovali se svými vlastními uživateli;

30. vítá, že byla zahájena iniciativa zaměřená na pokyny týkající se zneužívání dominantního postavení podniků vylučujícího ostatní soutěžitele, jejichž návrh bude připraven v roce 2024 a které mají být přijaty v roce 2025, a dále vítá závazek Komise důrazně, účinně a rychle uplatňovat v oblasti zneužívání dominantního postavení podniků vylučujícího ostatní soutěžitele článek 102 SFEU; vyzývá Komisi, aby konkrétně potvrdila prosazování antimonopolních pravidel založené na účincích, a v příslušných případech zejména relevantnost ekonomických důkazů; vyzývá k tomu, aby se při posuzování nekorektního jednání, např. neúměrně vysokých cen a zneužívajících ujednání, přihlíželo k ohrožení spotřebitelů;

([24]) Evropská komise, „Booking Holdings/Etraveli Group“, rozhodnutí ze dne 25. září 2023.

31. bere na vědomí, že bylo zahájeno formální vyšetřování možného protisoutěžního jednání ze strany strážce přístupu, jelikož platformu pro komunikaci a spolupráci váže na svůj dominantní a populární software ([25]); vyzývá Komisi, aby ústupky, které strážce přístupu jednostranně nabídl, pečlivě posoudila se zúčastněnými podniky, a zajistila tak, aby řešily obavy účastníků trhu, pokud jde o nové a stávající uživatele, jakož i otázky interoperability a cen;

32. trvá na účinných nápravných opatřeních, která mohou vyžadovat větší koordinaci mezi donucovacími orgány a další dialog se třetími stranami, jakož i vhodné prosazování; připomíná, že na podniky označené za strážce přístupu se vztahovala předchozí antimonopolní rozhodnutí, která nevedla k účinným změnám chování, zejména pokud jde o upřednostňování sebe sama na digitálních trzích; vyzývá Komisi, aby v krajním případě lépe využívala strukturální nápravná opatření; znovu vyzývá Komisi, aby ukončila nadřazenost opatření nápravy chování v právu EU;

33. znovu vyzývá Komisi, aby se zabývala protisoutěžním účinkem územních omezení dodávek s cílem zajistit plně funkční jednotný trh a využít jeho potenciálních výhod pro spotřebitele;

34. dále opakuje svou výzvu Komisi, aby i nadále aktivně sledovala a odstraňovala neodůvodněné zeměpisné blokování a další omezení přeshraničního prodeje on-line, přičemž ústředním prvkem je přístup podporující spotřebitele s cílem umožnit jim přístup k většímu výběru výrobků a služeb v celé EU;

Politika v oblasti hospodářské soutěže v digitálním věku

35. vítá určení šesti strážců přístupu – Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta, Microsoft ([26]) – pro 22 hlavních služeb platforem podle nařízení o digitálních trzích, čtyři šetření trhu za účelem vyvrácení, jakož i první šetření trhu podle čl. 3 odst. 8 nařízení o digitálních trzích; vybízí Komisi, aby neprodleně přijala akty v přenesené pravomoci s cílem rozšířit způsoby uplatňování nebo upřesnit způsoby provádění povinností stanovených v článcích 5, 6 a 7 a 12 nařízení o digitálních trzích; vyzývá Komisi, aby do 6. března 2024 důsledně posoudila, zda strážci přístupu dodržují povinnosti vyplývající z nařízení o digitálních trzích, a aby si vyžádala zpětnou vazbu od třetích stran, pokud jde o to, zda řešení v oblasti dodržování předpisů, která nabízejí strážci, vedou ke spravedlivějším a konkurenceschopnějším digitálním trhům; vyzývá Komisi, aby zajistila, že opatření strážců přístupu týkající se bezpečnosti a integrity jejich platforem, která by mohla mít dopad na dodržování nařízení o digitálních trzích, jsou prověřena nezávislými třetími stranami, a nikoli založena pouze na vlastním posouzení strážců;

36. poukazuje na to, že studie Komise o dopadu nedávného vývoje digitální reklamy na soukromí, vydavatele a inzerenty dospěla k závěru, že rozsáhlý sběr a zpracování osobních údajů pro reklamní účely a neprůhlednost trhu digitální reklamy mohou přispívat k reklamním podvodům ([27]); v souladu s doporučeními této studie vyzývá Komisi, aby s cílem řešit protisoutěžní jednání dále analyzovala legislativní možnosti pro budoucí politické zásahy, včetně ukládání strukturálních nápravných opatření, a v tomto ohledu tedy doplnila nařízení o digitálních trzích a nařízení o digitálních službách ([28]);

37. bere na vědomí šetření trhu týkající se prohlížeče Edge a vyhledávače Bing společnosti Microsoft ([29]) a služby iMessage používané na zařízeních s operačním systémem iOs od společnosti Apple ([30]) s cílem posoudit jejich úlohu brány a jejich zavedené postavení na trhu v souladu s rozhodnutím o označení společností Apple a Microsoft jako strážců přístupu podle nařízení o digitálních trzích; zdůrazňuje, že služba iMessage je standardně zahrnuta na všech zařízeních s iOS, což se týká více než 144 milionů uživatelů; vyzdvihuje význam chytrých telefonů coby nepostradatelného osobního a profesního nástroje; zdůrazňuje, že dnešnímu trhu dominují dva operační systémy s vlastními neinteroperabilními službami zasílání zpráv, což omezuje možnost uživatelů a podniků volně se pohybovat z jednoho ekosystému do druhého a bez ohledu na operační systém mezi sebou komunikovat, což je v zásadě v rozporu s duchem a literou nařízení o digitálních trzích; vyzývá proto Komisi, aby urychleně pokračovala ve svém šetření a jeho účinném provádění s cílem včas přinést výhody interoperability zpráv;

([25]) Evropská komise, „Antimonopolní šetření: Komise zahájila vyšetřování možného protisoutěžního jednání společnosti Microsoft v souvislosti s aplikací Teams“, 27. července 2023.
([26]) Viz oficiální rozhodnutí DMA. 100044, 100040, 100035, 100027, 100026, 100025, 100024, 100020, 100018, 100017, 100016, 100013, 100011.
([27]) Evropská komise, „Studie o dopadu nedávného vývoje digitální reklamy na soukromí, vydavatele a inzerenty“, s. 263–264.
([28]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1).
([29]) Rozhodnutí DMA. 100015; DMA. 100028 a DMA. 100034.
([30]) Rozhodnutí DMA. 100047 a DMA. 100022.

38. bere na vědomí rozhodnutí SDEU ve věci *Meta v. Bundeskartellamt*, které potvrzuje pravomoc vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž prosazovat pravidla ochrany údajů podle antimonopolních právních předpisů; poukazuje na to, že SDEU potvrzuje, že ochrana osobních údajů je důležitým hlediskem při zkoumání zneužití dominantního postavení a že ukládá požadavky na používání osobních údajů jednotlivců pro cílenou reklamu; vybízí orgány pro hospodářskou soutěž, aby vyšetřily porušení obecného nařízení o ochraně osobních údajů ([31]), a vyzývá orgány pro ochranu údajů, aby taková porušení sankcionovaly;

39. bere na vědomí závěry řízení orgánu Bundeskartellamt se společností Alphabet Inc., které umožňují uživatelům Google lépe se rozhodnout, jak společnost Google zpracovává jejich údaje; tvrdí, že spotřebitelé v EU musí mít možnost volby, zda umožní shromažďování svých osobních údajů a jejich zpracování napříč službami; vybízí Komisi, aby pokračovala v koordinaci činností v oblasti prosazování právních předpisů a spolupracovala s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž s cílem usnadnit účinnou interakci mezi právem hospodářské soutěže a nařízením o digitálních trzích, zejména v souvislosti s „dalšími povinnostmi" podle nařízení o digitálních trzích;

40. upozorňuje, že internet věcí je rostoucím trhem; dále poukazuje na to, že chytrá domácí zařízení, jako jsou robotické vysavače, jsou významným zdrojem spotřebitelských dat; konstatuje, že fúze a akvizice v tomto odvětví mohou způsobit velké škody na hospodářské soutěži; vyzývá Komisi, aby do hodnocení případů fúzí a akvizic v tomto odvětví zahrnula údaje jako zdroj tržní síly, zejména pokud se tyto případy týkají zavedených velkých technologických společností; dále vyzývá k případnému stanovení podmínek pro používání údajů;

41. vyjadřuje politování nad skutečností, že na seznamu strážců přístupu chybí poskytovatelé cloudových služeb; vyzývá Komisi, aby zvážila zahájení šetření trhu podle čl. 3 odst. 8 nařízení o digitálních trzích (kvalitativní posouzení) v tomto odvětví, zejména s ohledem na koncentrovanou strukturu trhu a škodlivé praktiky narušující hospodářskou soutěž, na něž upozornily vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž; zdůrazňuje, že evropskému trhu v oblasti cloud computingu dominuje několik velmi velkých subjektů; vyzývá Komisi, aby zajistila, že budou označeny všechny způsobilé služby, s cílem obnovit na evropském trhu v oblasti cloud computingu spravedlivou a rovnou hospodářskou soutěž;

42. vyzývá Komisi, aby posoudila, zda je třeba zahájit šetření trhu podle článku 19 nařízení o digitálních trzích o doplnění nových kategorií hlavních služeb platforem podle čl. 2 odst. 2 tohoto nařízení s ohledem na nejnovější technologický vývoj, který může vést k novým druhům služeb, které nespadají do stávajících kategorií, jako je generativní umělá inteligence; uznává, že nové funkce, které využívají generativní umělou inteligenci, mohou být začleněny mezi stávající digitální služby, např. internetové vyhledávače, a mohou být součástí stávajícího seznamu hlavních služeb platforem, což by mohlo vést k posílení stávajících strážců přístupu;

43. bere na vědomí společné prohlášení orgánů pro hospodářskou soutěž skupiny G7 ohledně hospodářské soutěže a umělé inteligence, v němž je zdůrazněn význam spolupráce s cílem podporovat hospodářskou soutěž na digitálních trzích ([32]); vyzývá Komisi, aby byla obezřetná, pokud jde o dohody o spolupráci v souvislosti s vývojem v oblasti umělé inteligence, a zajistila, aby tyto dohody o spolupráci nebyly potenciálně skrytými fúzemi nebo likvidačními akvizicemi;

44. znovu opakuje, že nařízení o digitálních trzích má jiný právní základ než rámec hospodářské soutěže; zdůrazňuje potřebu účinné koexistence vymáhání práva hospodářské soutěže *ex post* a prosazování nařízení o digitálních trzích *ex ante* vzhledem k jejich doplňkové povaze; zdůrazňuje, že je třeba vyčlenit dostatečné personální zdroje a využívat synergie pro účinné provádění pravidel a zabránit překrývání nebo zdvojování stávajících struktur a opatření;

([31]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

([32]) Summit skupiny G7 v Hirošimě, „Compendium of approaches to improving competition in digital markets" (Souhrn přístupů ke zlepšení hospodářské soutěže na digitálních trzích), 8. listopadu 2023.

45. upozorňuje na budoucí potřeby EU v oblasti konektivity, pokud jde o infrastrukturu a investice; vyzývá Komisi, aby zvážila revizi stávající praxe hospodářské soutěže na telekomunikačním trhu s cílem usnadnit vytvoření plně integrovaného jednotného trhu telekomunikačních služeb; konstatuje, že jediným způsobem, jak se vyhnout prodeji jednotlivých částí infrastruktury zahraničním společnostem ze zemí mimo EU a získat schopnost účinně soutěžit v globálním měřítku, by mohla být konsolidace trhu; poukazuje na to, že růst tohoto odvětví v Evropě byl v posledním desetiletí velmi nízký a že hlavním důvodem je roztříštěnost; v tomto ohledu vítá prohlášení komisaře Bretona ohledně toho, že Komise pracuje na novém návrhu aktu o digitálních sítích, který má řešit roztříštěnost trhu, přilákat investice a zabezpečit telekomunikační infrastrukturu a inovace bez dodatečných nákladů pro spotřebitele a aniž by byla ohrožena neutralita sítě a spravedlivá hospodářská soutěž na trhu mezi všemi aktéry;

46. s obavami konstatuje, že strážci přístupu, kteří si vytvoří datovou výhodu vůči konkurentům, mohou dosáhnout kritických úspor z rozsahu, což přispívá k dalšímu vychýlení konkurenční rovnováhy na digitálních trzích a potlačuje inovace;

47. zdůrazňuje, že při rozhodování o digitálních fúzích a akvizicích by měla být aktiva v podobě osobních údajů posuzována a hodnocena stejným způsobem jako ostatní tradiční aktiva; dále zdůrazňuje, že konsolidace údajů prostřednictvím fúzí a akvizic může posílit dominantní postavení;

Daňové otázky

48. vyjadřuje politování nad rušivými účinky agresivního daňového plánování a daňových systémů některých členských států na spravedlivou hospodářskou soutěž, neboť mohou potlačovat inovace a ohrožovat otevřenost trhů hospodářské soutěži, zejména pro malé a střední podniky; požaduje, aby společnosti, které se vyhýbají daňovým povinnostem využíváním daňových rájů zemí mimo EU, byly vyloučeny ze zadávacích řízení a přijímání státní podpory, protože tyto společnosti konkurují za nekalých podmínek společnostem usazeným mimo daňové ráje; vítá doporučení Komise ze dne 14. července 2020 neposkytovat finanční podporu společnostem s vazbami na daňové ráje a chránit poctivé daňové poplatníky;

49. vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost pokutovat země, u nichž bylo zjištěno porušení pravidel EU pro poskytování státní podpory; vybízí Komisi, aby pokračovala ve vyšetřování postupů členských států v oblasti daňových rozhodnutí;

50. bere na vědomí závazek místopředsedy Komise Šefčoviče a komisaře Hoekstry zahájit diskusi o postupném ukončování dotací na fosilní paliva; připomíná svůj požadavek, aby byly co nejdříve zavedeny konkrétní politiky, harmonogramy a opatření za účelem postupného ukončování dotací na fosilní paliva prostřednictvím daňových opatření;

51. vítá obezřetnost Komise při prosazování pravidel státní podpory v oblasti daní;

52. zároveň lituje, že několik nedávných rozhodnutí Komise ve významných případech hospodářské soutěže v oblasti daní bylo Soudním dvorem EU zrušeno; vyzývá Komisi, aby své případy týkající se politiky hospodářské soutěže připravovala důkladněji s tím, aby mohly obstát před soudem; se znepokojením konstatuje, že zrušení pokut a zpětná úhrada úroků z prodlení ve zrušených případech rovněž představují rozpočtové riziko pro EU;

Zapojení Parlamentu

53. zdůrazňuje, že by Parlament měl hrát aktivní úlohu při utváření politiky v oblasti hospodářské soutěže a měl by se více podílet na činnosti pracovních a odborných skupin; domnívá se, že by se mělo častěji využívat právo Parlamentu zasahovat do soudních řízení týkajících se práva v oblasti hospodářské soutěže;

54. vyzývá komisařku odpovědnou za politiku hospodářské soutěže, aby zůstala v úzkém kontaktu s příslušným výborem Evropského parlamentu a jeho pracovní skupinou pro otázky hospodářské soutěže;

°
° °

55. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a parlamentům a orgánům pro hospodářskou soutěž členských států.